

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Jvlii Fatii// Societatis Iesv// Liber// De
Morti-//ficatione No-//strarvm Passionvm,// Pravorvmqve
Affe-//ctvvm**

Fazio, Giulio

[S.l.], 1599

XII. De abnegatione proprij iudicij et intellectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48673](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48673)

CAPVT XII.

*De Abnegatione proprij Iudicij &
Intellectus.*

ICVTI propria voluntas, vt ex D. Bernardo supra dictum est, ea est, quæ nec Deo, nec hominibus cõmunis est, sed nobis tantum propria: sic dicere licet, iudicium proprium esse illud, quod nec Dei, nec prudentum virorũ iudicio conforme est, sed nobis proprium. Quando, verbi gratia, intellectus noster iudicat de aliqua re, non perspicuè sibi cognita, nec satis liquidò explorata non secundum commune iudicium prudentum hominumq; virtute præditorum; sed præcisè, ex proprij iudicij præscripto & moderamine, cumq; hoc suo iudicio neque Deo placere, neque aliis prodesse instituit, eo vnico contentus, vt suum iudicium sequatur & expleat. Abnegare ergo hoc iudicium pro-

prium nihil est aliud, quàm mortificare intellectum nostrum, ne singularis sit & tenax sui iudicij, sed vt illud potius, tractabile, docile, ac cõmuni iudicio & sententiæ suorum superiorum, vel aliorum prudentia ac virtutibus insignium virorũ con-
 forme fiat: *Quoniam, vt S. Basilus docet, sicut in vniuersum vti propria voluntate arbitriouẽ, alienum est à recta ratione: Sic maioris partis iudicio non stare, est contumacia & pernicacia periculum incurrere.*

S. Basil. Reg. bre-
 uior. 112.

Et vnde quæso tot hæreses, discordiæ ac errores quàm plurimi, qui in tot hodie regnis, Rebus publicis ac familiis grassantur, quàm ex immortificatione nostri iudicij? Quare sicut S. Bernardus de propria voluntate rectè dixit: *Cesset voluntas propria & infernus non erit: Ita de proprio iudicio dicere possumus: Cesset illud, & Infernus non erit: non enim essent in mundo vlli errores*
 &

& vitia, quæ propria sunt inferni, vt contentiones, discordiæ, pertinaciæ, sectæ, & huius generis confusiones, quæ mundū perturbant vniuersum.

Et certè nimis longum esset, hic de grauissimis præcipitiis ac ruinis narrationem texere, quibus multi perierunt, qui in rebus suis propriis proprio suo nimium fidebant iudicio, quorum multa adfert exempla Casianus, præsertim senis cuiusdā Heronis, qui cū multos iam annos inter Monachos Scithi incredibili integritate & Religiosa obseruantia vixisset, iudicio tamen suo tantum tribuebat, vt maluerit, inquit Casianus, *suis definitionibus regi, quam consiliis vel collationibus fratrum atq; institutis maiorum obedire; cumq; superioribus suis certam quandam illusionem diabolicam nollet aperire, nec aliorum regi iudicio, adeò in ipso præualuit hostis infernalis* (qui, Clim. de vt benè dicit Climachus: *In his, qui somniis sibi credunt, sape Propheta fit*) vt falsis grad. 3. eius

Cass. col.
2. cap. 5.

Clim. de

grad. 3.

eius

cius promissis & persuasionibus il-
lectus, sese spontè in profundissimū
puteum coniecero, ac nō multò post
vitam suam tanta sanctitatis & me-
ritorum opinione inchoatam, mul-
tosq; ibidem annos peractā, miserrimo
fine concluderit. Quamobrem
Cassianus tractans de hac materia
Collat. 16. cap. 11. Capiti illi talē præ-
posuit titulum: *Quod impossibile sit
quemquam, qui proprio fudit iudicio, di-
aboli illusionē non decipi.*

Et merito certè: Quia sicut, Nul-
latenus decipi poterit quisquam, si non
suo iudicio, sed maiorum viuat exemplo:
vt Abbas Moses asserit; ita è contra-
rio, cū Religiosus nimium suo fi-
dit iudicio, atque in hoc à communi
iudicio & sentētia superiorum suo-
rum discedit, mille illusionum atq;
errorum voraginibus sese obnoxiiū
reddit. Quare sicuti magnæ humi-
litas signum est, si quis, vt idem ait
Abbas, non solū ea quæ facit, sed
&

Cass. col-
lat. 2. ca.
10.

& ea quoque quæ in animo habet, suorum superiorum iudicio submittit; ita ut sibi ipsi minimè fidens in omnibus se eorum sententiæ accommodet: ita intolerabilis superbiæ indicium est, si quis in iis, quæ ad propriam suam personam aut gubernationem, aliorumque directionem spectant, suum audeat ceteris omnibus numero & conditione maioribus præferre iudicium. *Quousque vos sapientes estis in oculis vestris?* inquit S. Bernardus de his; *Deus se mortalibus credit & subdit, & vos in viis vestris adhuc ambulatis?*

S. Bern.
Serm. 20.
sup. cant.

Nec grauioribus verbis hic eorum error exaggerari potest, quàm eiusdem S. Bernardi, cum alio in loco ait: *Et quæ maior superbia, quàm ut vnus homo toti congregationi iudicium suum præferat, tanquam ipse solus habeat spiritum Dei? Idololatriæ scelus est, non acquiescere; & quasi peccatum ariolandi, repugnare.*

Quo

Quo loco non tantum ostendit S. Bernardus maximæ esse arrogantia, vt vnus homo iudicium suum communi aliorum iudicio cum pertinacia præferat; sed non adquiescere quoque, aut repugnare communitalicuius Religiosæ congregationis iudicio, esse quasi peccatum ariolandi aut idololatriæ, quæ quidem scelera inter maxima numerantur.

Et quamuis hic error quibuslibet in rebus sit, vt dictum est, maximus, in rebus tamen, quæ ad doctrinam & ingenium pertinent, communiter tantò grauior est, quantò plus contagiosus est, & pronior in eum lapsus. Cùm enim homo naturaliter scire desideret, vehementiori quoque impetu fertur in ea, quæ scienda, quàm in ea quæ agenda sunt: Ex quo fit, vt quemadmodum matri cuiusdam proprius infans, licet turpissimus, plus placere solet, quàm alij aliarum matrum filij, quantumuis formosissimi: ita homines saepe
natu-

naturali ducantur & abripiantur affectu, quem habent erga certas opiniones & proprias, adeò vt quantumcunq; sint monstrosæ, & informes (quod plerumq; solet accidere) ipsis tamen videantur præstantissimæ, & idcirco omnibus aliis præferendæ. Et hinc orta est, & oritur quotidie tanta doctrinæ nouitas & singularitas, & cum ipsa tanta confusio perniciosissimorum errorum, quantam in omnes orbis partes diffusam hodie videmus & dolemus.

Quare vt in aurifodinis, ne mica quidem auri reperitur, cui non magna terræ copia sit admixta, ita in scientiis vix veritatem aliquam reperire licet, sine errorum admistione. Cùm enim intellectus nostri acies angustis sit circūscripta terminis, atque ordinariè amoris proprij nebula obfuscari soleat, mirum non est, si maiori facilitate incurrat in errores, quorum multi sunt, quàm veritatem attingat, quæ in propositionibus,

nibus ad doctrinā pertinentibus nō nisi vna esse solet. Quocirca multo plures sunt errores, qui sciuntur, quàm veritates; maiorem item habemus causam ignorantia nos ipsos accusandi, quàm aliquem sapientia gradum nobis arrogandi. Dubitare etiam potius debemus in sciētiis de nostro iudicio, quàm in rebus practicis. Et quia experientia ipsa in omnibus rebus fida magistra esse solet; ex variis erroribus, in quos nostro nimiū fidentes iudicio, prolapsi sumus: oportuisset tandem nos factos esse cautissimos: vt enim ager aliquis, aut qui causam in foro habuit, posteaquam in sua infirmitate aut lite iudicio alicuius Medici aut Aduocati nimiū fesus, tandem se deceptum, ac in vitæ aut bonorū suorū discrimen adductum esse sentit, illorum deinceps cōsilia meritò respuit; ita cū à iudicio nostro multis in rebus, iisque grauissimis deceptos nos cum propria salutis periculo, & notabili

tab
dic
lū
sec
de
de
lic
nil
dū
lus
ca
tō
dic
cu
Q
m
m
gis
leg
qu
qu
vi
no
m

tabili multorum bonorū damno di-
dicerimus, deberemus tandē nō so-
lūm nostro nō ampli⁹ fidere iudicio,
sed ob hoc ipsum, q̄ nostrum est, &
de rebus nostris, suspectum habere:
desiderantes summoperè certiori a-
liqua norma, quā ipsum sit in om-
nibus duci ac dirigi. Quod si secun-
dūm ius Ciuile ac Canonicum, nul-
lus in amicorum aut propinquorū
causa Iudex esse potest; nec immeri-
tò, quia naturalis erga illos amor iu-
diciū eorum facile peruerteret;
cur te in tua causa Iudicem cōstituis?

*Quod si culpam amici in tuo iudicio, a-
mor illius (inquit S. Bernardus) aut
minuit, aut prorsus abscondit, quantò ma-
gis amor tui, tuū contra te iudiciū fallat?*

S. Bern.
tract. de
grad. hu-
mil.

Quemadmodum igitur prædictæ
leges sapientissimè sanxerunt, ne
quis in causa amicorum aut propin-
quorum, vt dictum est, sit Iudex: ita
vnusquisq; apud se statuere debet; se
non debere in suis rebus suum esse
Iudi-

Iudicem; nisi grauiter velit errare. Quamuis enim accidere quandoque possit, vt cuiquam proprio fidenti iudicio, res aliqua feliciter eueniat, ille ipse tamen prosper euentus, non euenit sine magno periculo contrarij; quod satis est, vt in hoc etiam negotio errasse dici queat, idque eo magis, quod approbare felicem euentum bonum, qui ex proprio iudicio forte fortuna consecutus est, proprie loquendo nihil sit aliud, quam dupliciter errare. Si ergo ab huiusmodi erroribus liberari, & maior cum securitate in diuino seruitio procedere velimus, duo nobis

S. Dorot. documenta B. Dorothei valde e-
 serm. 4. runt notanda: Alterum, quod ipse
 felici rerum successu vsurpare solebat,
 est, in rebus suis aliorum libenter con-
 sulere iudicia: Alterum, quod om-
 nibus vehementer inculeat, est, vt se-
 riuo intelligamus: *Nihil esse deterius,
 quam de se ipso nimium presumere.*

Ad confirmationem huius, ponam
 in

in fine huius capituli sententiã quam-
dam D. Bernardi breuem quidem
verbis, sed in qua omnia ea conti-
nentur, quæ de damno dici possunt,
quod sibi aliisq; inferunt illi, qui de
proprio suo iudicio, ac de seipsis ni-
miam præsumunt, *Hi sunt, inquit, Bern. ser.*
vnitatis diuisores, inimici pacis, charita- 3. de Re-
tis expertes, vanitate tumentes, placen- surrect.
tes sibi, & magni in oculis suis; ignoran-
tes Dei iustitiã, & suam volentes statuere.
Quæ sententia ex tanti viri, mortifi-
catione & lumine diuino præstantis
ore prolata; satis esse deberet, vt in-
duceremur ad efficacem remediũ tan-
to malo adhibendum.

CAPVT XIII.

De Resignatione.

Resignatio, id est, *Rei assi-*
gnatio, est actus quidam,
quo homo homini ali-
quid idcirco assignat, vt
disponat de eo absolutè siue cum

COR.